

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 19. Rok: 2026 Číslo: 05.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Ježiš aj dnes čaká na každého človeka (Z myšlienok pápeža Leva)

Na našej ceste k Veľkej Noci Pán obnovuje v každom z nás milosť krstu a volá nás k obráteniu práve vtedy, keď očisťuje naše srdce svojou láskou a skutkami dobročinnosti, ku ktorým nás pozýva.

V tomto svetle vnímame stretnutie Ježiša so samaritánkou.

Smäd samaritánky po láske je naším smädom. Je smädom Cirkvi i celého ľudstva, zraneného hriechom, no ešte hlbšie preniknutého túžbou po Bohu.

Hľadáme ho ako vodu, aj keď si to nie vždy uvedomujeme: vždy, keď sa pýtame na zmysel udalostí, zakaždým, keď cítime, ako nám chýba dobro, ktoré chceme pre seba i pre tých, ktorí sú nám blízki.

V tomto hľadaní stretávame Ježiša. On je už tam, pri studni, kde ho samaritánka nachádza samotného pod poludňajším slnkom. Žena prichádza k studni v nezvyčajnú hodinu. Ježiš číta v jej srdci dôvod tohto vylúčenia: jej nevydarené manželstvá a súčasné spolužitie ju robia nehodnou kráčať spolu s dcérami, manželkami a matkami z dediny.

Koľko ľudí na celom svete aj dnes hľadá tento duchovný prameň! „*Niekedy sa mi ho podarí dosiahnuť* – písala mladá Etty Hillesum vo svojom denníku –, *častejšie je však zasypaný kameňmi a pieskom: vtedy je Boh pochovaný. Vtedy ho treba znovu vykopať.*“

Niet lepšie využitej energie než tej, ktorú venujeme oslobodzovaniu srdca. Preto je pôstne obdobie darom.

Toto prekvapujúce stretnutie je jedným zo spôsobov, akými – ako opakoval pápež František – Kristus zjavuje Boha prekvapení: tých najkrajších prekvapení, ktoré menia život.

Ježiš má rád samaritánku tak, ako nikto predtým. Kým ona hľadala vodu na každý deň, on jej chce darovať novú, schopnú uhasiť každý smäd a upokojiť každú nepokojnosť, pretože táto voda vyviera zo srdca Boha.

Tento dar ťa premení: sama sa staneš prameňom vody, ktorá prúdi do večného života.

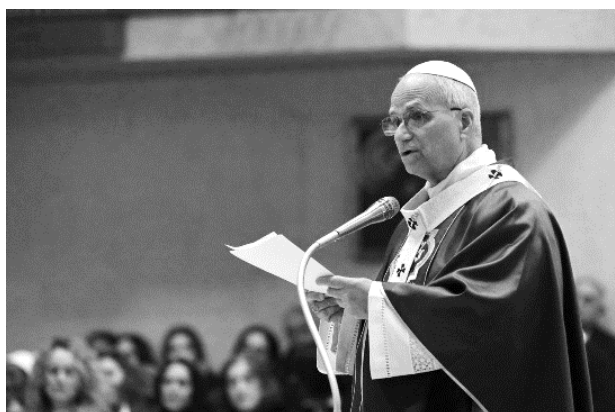
V stretnutí s Pánom sa všetko mení: smädná žena sa stáva prameňom, vylúčená sa stáva dôverníčkou. Žena plná hanby je teraz naplnená radosťou.

Drahí, krstom sme všetci prijali milosť novej vody, ktorá zmýva každú vinu a uhasí každý smäd. Tak ako samaritánke, aj nám je v tomto pôstnom období daný čas znovu objaviť dar tejto sviatosti, ktorá nás uviedla do viery a kresťanského života.

Pán s milosrdenstvom uzdravuje naše rany a daruje sa nám, aby sme sa aj my mohli stať darom pre bratov a sestry.

Tak ako pri studni v evanjeliu, aj do našich farností prichádzajú ľudia zranení na duši. Vašou naliehavou a oslobodzujúcou úlohou je ukazovať Ježišovu blízkosť a jeho túžbu vykúpiť náš život z toho zla, ktoré ho ohrozuje, ponukou života spravodlivého, pravdivého a plného.

Vychádzajúc z Eucharistie, ktorá je pulzujúcim srdcom každej kresťanskej

komunity, vás povzbudzujem, aby farské aktivity boli znakom Cirkvi, ktorá sa – ako matka – stará o svoje deti. Slovo evanjelia, ktoré v nás vyviera

ako prameň pravdy, nech každému pomáha otvárať oči, aby dokázal múdro rozlišovať medzi dobrom a zlom a tak formovať slobodné a zrelé svedomie.

V každej situácii Pán kráča s nami a posilňuje nás na ceste.

Nech Najsvätejšia Panna Mária sprevádza vaše kroky vo viere a daruje vám radosť byť pokornými a odvážnymi ohlasovateľmi jej Syna Ježiša Krista a jeho evanjelia.

Deviate Božie prikázanie

(pohľad na Desať Božích prikázaní)

„Nebudeš žiadostivo túžiť po manželke svojho blížneho!“

„Deviate prikázanie varuje pred nezriadenou telesnou túžbou alebo telesnou žiadostivosťou. Boj proti telesnej žiadostivosti zahrňa v sebe očisťovanie srdca a praktizovanie miernosti“ (KKC 2529-2530).

Keďže človek je zloženou bytosťou, z ducha a tela, jestvuje je v ňom určité napätie a odohráva sa určitý boj náklonností medzi dvomi mohúcnosťami jeho osoby, medzi duchom a telom.

Možno povedať, že tento zápas je súčasťou každodennej ľudskej skúsenosti. Apoštol Pavol hovorí: „Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme“ (Gal 5, 25).

Čo sa samotnej žiadostivosti týka, môže označovať každú silnú formu ľudskej túžby. Preto jej kresťanská teológia dala osobitný význam hnutia zmyslovej túžby, keďže odporuje činnosti ľudského rozumu. Žiadostivosť pochádza z neposlušnosti prvotného hriechu.

Žiadostivosť má opačný efekt ako láska. Predstavuje intenzívnu a nespútanú sexuálnu túžbu; mať intenzívnu túžbu alebo potrebu, dychtiť po niečom, predovšetkým zakázanom.

Žiadostivosť je založená na klamstve, že zakázané radosti majú väčšiu cenu.

Toto klamstvo už bolo použité v raji, keď diabol presvedčil ženu, že jedenie zakázaného ovocia prinesie ľuďom Božiu múdrosť a že trest nebude až taký zlý. To sa Eve zapáčilo (čím sa poukazuje na pýchu života), pretože sa jej páčil aj vzhľad ovocia (čo predstavuje žiadostivosť očí) a chcela ho zjesť (teda jedná sa tu o žiadostivosť tela). Pritom však objavila, že ovocie neprináša to, čo si pôvodne myslela.

Tak prvý hriech spôsobil zlo vo vzťahu k Bohu a zároveň aj v prvotnom spoločenstve muža a ženy. Ich vzťahy sa tak narušili obojstrannými obžalobami a ich vzájomná príťažlivosť sa zmenila na vzťahy panovačnosti a žiadostivosti.

Treba povedať, že žiadostivosť je nutným prejavom ľudskej prirodzenosti, sama v sebe nie je hriešna a nemôžeme ju pokladať za plod hriechu. V okamihu, keď však duch človeka neovláda alebo nemá silu ovládať hnutie svojho tela, mení sa na kráľovstvo hriechu.

Je potrebné, aby sme žili duchovne, pretože len vtedy neprepadneme žiadostiam tela.

Je nutné položiť si nasledovnú otázku: „Ako zabrániť rozširovaniu žiadostivosti cez oči, ústa, sluch a hmat do tela?“

Ochrana pred žiadostivosťou je čistota srdca a praktizovanie miernosti.

Čistota, vernosť Bohu a jeho prisľúbeniam, vernosť partnerovi, cudnosť a modlitba sú tými prostriedkami, ktoré nám môžu pomôcť obstať v tejto skúške.

„Proti ohňu sa musí bojovať ohňom. S ohňom chlipných žiadostí sa bojuje ohňom Božích radostí. Ak budeme s ohňom žiadostivosti bojovať púhymi zákazmi a hrozbami alebo hoci i hroznými varovaniami Ježiša Krista, neuspějeme. Musíme s ňou bojovať za pomoci mocného sľubu vyššieho šťastia. Musíme prehltnúť malú iskričku potešenia zo žiadostivosti výmenou za požiar slasti zo svätosti.“

V raji sa táto podvojná neprejavila, lebo človek bol plný milosti majúci Ducha. Až padlý človek, určený k spásu, k čomusi nie pozemskému, nadprirodzenému, zakúša túto žiadostivosť ako cudzí prvok.

Srdce je sídlom morálnej osobnosti. Naše srdce nie je čisté, kým je hlboko v našom vnútri niečo, čo nie je v súlade s Bohom.

Naše srdce má byť čisté ako srdce dieťaťa, ale nie naivné. Srdce sa stáva čistým tak, že dovoľuje Ježišovi, aby ho oslobodil od sebeckej lásky a učil ho milovať blížnych.

Len srdce odpútané od seba samého môže naozaj pomôcť svojmu blížnemu.

Čisté srdce nemá strach zo zranenia od blížneho, lebo vie, že je povolané, aby sa učilo a bolo s prebodnutým srdcom Ježiša. Čisté srdce nachádza množstvo spôsobov, kde je možné vidieť Boha.

Čistota je teda čnosťou, resp. tou schopnosťou, prostredníctvom ktorej sa zachováva ľudské telo vo svätosti a v úcte.

Boj o čistotu spočíva v čistom úmysle hľadať a plniť vôľu Boha, v úsilí o upevňovanie čnosti čistoty, v ovládaní svojich pocitov a fantázie, a to všetko sa opiera o modlitbu, nevyhnutnú súčasť tohto zápasu.

Modliť sa znamená prevziať Božiu silu, resp. vziať na seba jeho milosť. Potvrdzujú to Kristove slová: *„Ostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ratolesť nemôže prinášať ovocie sama od seba, ak neostane na viniči, tak ani vy, ak neostane vo mne“* (Jn 15, 4).

Významnú a neodmysliteľnú úlohu tu zohráva výchova k čistote predovšetkým zo strany rodičov. Rodičia sú tí, ktorí majú vytvoriť rodinné prostredie preniknuté láskou a oddanosťou Bohu i ľuďom, priaznivé tak pre celkovú výchovu detí. Vedia, že najzávažnejším predpokladom výchovy detí k svätosti života je to, ako žijú oni, resp. to, že sami žijú manželskú čistotu. Z tohto dôvodu je rodina prvou školou spoločenských čností, ktoré potrebuje každá spoločnosť.

Liturgický program

Liturgický program po 4. pôstnej nedeli

od 16.03. do 22.03. 2026

Pondelok 16.03.	Sv. mučeníci Sabinus a Papas	17:00 Veľkopôstna večiereň
Utorok 17.03.	Prep. otec Alexej, Boží človek	06:45 Veľkopôstny moleben 17:00 Veľkopôstna večiereň
Streda 18.03.	Sv. Cyril, jeruzalemský arcibiskup zdržanlivosť od mäsa Kajúci kánon sv. A. Krétskeho	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Vladimír 2. † Jozef, Michal, Anna, Irena...
Štvrtok 19.03.	Svätí mučeníci Chryzant a Dária	17:00 Lit. VPD (slov.) 1. * Mária 2. * Olivier, Elenka, Patrícia, Veronika s rod.
Piatok 20.03.	Prep. otcovia pozabíjaní Saracénmi v kláštore sv, Sávu zdržanlivosť od mäsa	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † Anna, Ján, Ladislav 2. † Ladislav, Anna, Irena...
Sobota 21.03.	Akatistová sobota	07:00 sv. lit. (csl.) 1. † Michal 2. † Andrej, Anna, Mikuláš, Ondrej... 17:00 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária 2. † Mária (panychída)
Nedeľa 22.03.	5. pôstna nedeľa - Pamiatka prep. Márie Egyptskej hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) * Emil, Tatiana, Erika 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) * Mária 17:00 Večiereň (slov.) 18:00 sv. lit. (slov.) * Alexandra

Liturgický program

Liturgický program po 5. pôstnej nedeli od 23.03. do 29.03. 2026

Pondelok 23.03.	40 svätí mučeníci zo Sebastej	17:00 Veľkopôstna večiereň
Utorok 24.03.	Prep. otec Artemón Prep. otec Zachariáš	06:45 Veľkopôstny moleben 17:00 Veľká večiereň
Streda 25.03.	Zvestovanie Bohorodičky prikázaný sviatok mirovanie	07:30 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i> 17:00 Večiereň so sv. lit. (slov.) * <i>Adela</i>
Štvrtok 26.03.	Zbor archanjela Gabriela	06:45 1. čas s poklonami sv. Efréma Sýrskeho 17:00 Veľkopôstna večiereň
Piatok 27.03.	Prep. matka Matróna zo Solúna zdržanlivosť od mäsa koniec Štyridsiatnice	16:30 Krížová cesta 17:00 Lit. VPD (slov.) 1. † <i>Pavína</i> 2. † <i>Ivan</i>
Sobota 28.03.	Vzkriesenie spravodlivého Lazára	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>Ján</i> 17:00 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Štefan</i>
Nedeľa 29.03.	Kvetná nedeľa požehnanie ratolestí mirovanie 14:30 hod. Predveľkonočná spoveď	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Róbert s rod.</i> 09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i> 11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Pavol, Amália s rod.</i> 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Juraj, Jana, Jurko, Janka</i>

Zvestovanie Bohorodičky

(o ikone sviatku)

Ikonografia Zvestovania – je zobrazenie „dobrej zvesti“ pre ľudstvo.

V hornej časti ikony vidieť nebeský polkruh, odkiaľ sila Svätého Ducha zostupuje v svetelných lúčoch na Bohorodičku, v súlade so slovami archanjela Gabriela (porov. Lk 1, 35).

Archanjel Gabriel sa zobrazuje v dynamickom postoji – v pohybe, so žezlom Božieho vyslanca, ktoré je znakom autority. Má slávnostný výraz, lebo ohlasuje Bohorodičke a celému ľudstvu hlboké tajomstvo (Lk 1, 30-33).

Prečistá nakláňa hlavu – tento postoj označuje prijatie, súhlas. Niektorí otcovia usudzujú, že je to gesto (znak) panenstva. Neplodnosť je prejavom porážky človeka a panenstvo je znakom toho, že na prvom mieste stojí niekto iný: nie ja si vytváram svoj život, ale Ty, Pane.

Anjel – nebeská bytosť, zostúpil na zem, hoci zem – v tomto prípade Bohorodička – je povolaná k tomu, aby

sa stala príbytkom neba. Preto aj táto scéna je umiestnená do posvätného priestoru.

V ľavej ruke drží Bohorodička vreteno, čo poukazuje na prácu skromného dievčaťa, gesto pravej ruky predstavuje pokorné prijatie Božej vôle.

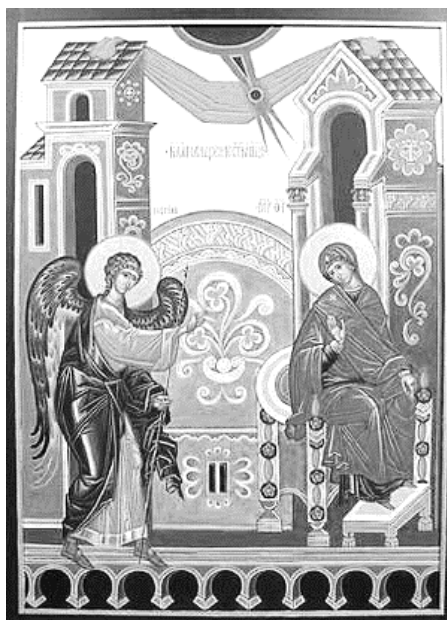
Mária drží v rukách červenú niť.

V tomto sa skrýva veľmi hlboký teologický význam: Mária premieňa (zhmotňuje) do obrazu to, čo počula, a preto tká obraz, teda telo, Slova Božieho.

Niť, ktorou Prečistá tká telo Krista je červená, keďže to je farba božskosti.

Bohorodička je však zobrazená v zelených modrých farbách, čím sa poukazuje na to, že Mária je stvorenie. Zelená farba je farba zeme a modrá je farba ľudskej prirodzenosti.

Mária je zahalená do červeného pláštá, čo ukazuje, že Kristus jej daroval božskosť, lebo Ho prijala, urobila miesto pre Boha.

Chod' za mňa ty (príbehy pre potešenie duše)

Jeden muž každú nedeľu ráno hovorieval svojej žene: „*Chod' do kostola a pomodli sa za nás oboch.*“

Priateľom vravieval: „*Ja nemusím chodiť do kostola, moja žena tam chodí za oboch.*“

Raz v noci sa mu prisnilo, že so svojou ženou stál pred nebeskou bránou a čakal, kým sa otvorí.

Brána sa pomaly otvárala a počul hlas určený jeho žene: „*Ty môžeš vojsť za obidvoch.*“

Žena vošla a brána sa zatvorila.

Mužovi prišlo tak zle, že sa prebudil.

Najviac prekvapená bola však jeho žena, keď jej v nedeľu pred liturgiou povedal: „*Dnes idem do chrámu aj ja s tebou.*“

Pokrok

Jeden cestovateľ sa vydal do nesmiernych amazonských pralesov v Južnej Amerike.

Pátral po ložiskách ropy, ktoré tam mohli byť, a veľmi sa náhlil. Prvé dva dni sa domorodci, ktorých si najal ako nosičov, prispôbovali rýchlemu a vyčerpávajúcemu tempu bieleho muža.

Na tretí deň ráno sa však ani nepohli a nedalo sa z nich dostať ani slovo. Stáli, akoby tam ani neboli. Bolo jasné, že sa nemienia vydať na cestu.

Bádateľ netrpezlivo ukazoval na hodinky a veľkými gestami sa usiloval naznačiť hlavnému nosičovi, že treba vykročiť, lebo čas súri.

„*Nejde to,*“ povedal pokojne hlavný nosič. „*Títo muži napredovali veľmi rýchlo a teraz čakajú, kým ich dohonia ich duše.*“

Dnes sú ľudia stále rýchlejší. Ale sú aj nepokojní, vyčerpaní a nešťastní, lebo ich duša ostala za nimi a nemôže ich dohnať.

Čas na modlitbu

Kardinál Jean M. Lustiger, parížsky arcibiskup, kedysi Žid, bol raz oslovený novinármi, kedy mu ostáva čas na modlitbu, meditáciu či adoráciu pred bohostánkom.

Novinári vedeli o jeho veľkej aktívnej činnosti.

Kardinál na otázku odpovedal: „*Nie, ja nemám čas... ja si ho jednoducho nájdem!*“